

Warszawa, maj 2015r.

STANOWISKO

w sprawie realizacji RZĄDOWEGO PROGRAMU na rzecz AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ OSÓB STARSZYCH.

„Celem programu jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych (60+) dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Program ma przyczynić się do pełniejszego korzystania z potencjału społeczno-zawodowego osób starszych, aby mogły one pełnić różne role społeczne w życiu publicznym. Ważne jest również uwzględnienie w działaniach ograniczeń wynikających z barier funkcjonalnych, na które narażone mogą być osoby starsze.

Program uwzględnia wewnętrzne zróżnicowanie populacji osób starszych i promuje działania mające na celu podtrzymanie aktywności osób starszych i zapewnienie ich udziału w życiu społecznym oraz działania ukierunkowane na osoby o ograniczonej samodzielności.” - definicja z tekstu Załącznik do uchwały nr 137 Rady Ministrów z dn. 24 sierpnia 2012r.

Upływ okresu realizacji programu ASOS wraz z rozstrzygnięciem konkursu – edycja 2015, wydaje się być wystarczający dla przeprowadzenia oceny i wyciągnięcia wniosków na przyszłość, czy i co należy zmienić, poprawić, udoskonalić, aby osiągnąć najwyższy stopień realizacji założonego celu. Prezentowane na posiedzeniach Rady Polityki Senioralnej po zakończeniu poszczególnych edycji ASOS informacje miały charakter bardzo ogólny, statystyczny, ile organizacji z jakiego województwa, bez uwzględnienia choćby ile organizacji osób starszych, ile organizacji działających na rzecz osób starszych wg zapisu w statucie organizacji. Rozstrzygnięcie ostatniego konkursu ASOS 2015 wywołało ogólny szok, zdziwienie i skłoniło do bliższego przyjrzenia się sprawie.

Wstępna analiza PRIORYTETU I – Edukacja osób starszych, przedstawia się następująco: z przyjętych do realizacji 142 ofert tylko 45 z nich, tj. 31,7% jest ofertami organizacji własnych osób starszych, tzw. organizacjami seniorskimi lub działającymi na rzecz osób starszych wg zapisu w statucie. Dofinansowanie tych ofert stanowi zaledwie 29,4% całej kwoty rozdysponowanej na oferty Priorytetu I.

Nie analizowano treści statutów organizacji, których oferty zostały odrzucone z uwagi na „za małą ilość punktów”, ich identyfikację przeprowadzono na podstawie nazwy organizacji. Mając na uwadze przyjęte przez Departament Polityki Senioralnej założenie, iż dofinansowanie może być udzielone przy uzyskaniu w ocenie merytorycznej min. 150 punktów, pozostałe oferty podzielono na następujące grupy:

1. Lp od 143 do Lp. 473, punkty od 176-150 – łącznie 330 ofert w tym 25 organizacji seniorskich
2. Lp. od 474 do Lp. 931 punkty od 149-11 – łącznie 457 ofert w tym 39 organizacji seniorskich

Ze względów formalnych odrzucono 166 ofert w tym 11 ofert organizacji seniorskich – PZERI, UTW.

Odrębnym zagadnieniem, budzącym zdziwienie i sprzeciw, jest sposób oceny merytorycznej poszczególnych ekspertów. Wgląd do arkuszy ocen świadczy o tym, że nie rozumieli istoty problemu, materii, jaką przyszło im oceniać. Brak wiedzy o tym, jak funkcjonuje organizm w wieku starczym, jak przyswaja wiedzę, ile może jej przyswoić i do czego ta wiedza będzie służyć, a zamiast tego troska, aby druk oferty wypełniony był ściśle wg wzorca, nieważne, kto go wypełnia i komu będzie służył rezultat, przyniósł wyjątkowo niekorzystne efekty dla organizacji seniorskich.

Regulamin otwartego konkursu ofert Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 w części „kryteria formalne” nie zawiera zapisu stanowiącego, iż organizacje uprawnione do składania ofert winny posiadać zapisaną w swoich statutach działalność w sferze zadań publicznych w zakresie osób w wieku emerytalnym – art. 4 ust. 1 pkt 10 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przywoływane zarówno we wstępie, jak i w dalszej części Regulaminu przepisy art. 3 Ustawy w/w określają wyłącznie podmioty, które mogą realizować zadania publiczne. Sferę zadań publicznych określa art. 4 wyżej wymienionej ustawy. O tym, który podmiot realizuje wybrane poszczególne zadania publiczne, dla których ogłaszane są konkursy, świadczy zapis w statucie danego podmiotu uprawnionego do składania ofert. Powiązanie to jest niezbędne we wszelkiego rodzaju konkursach na realizację zadań publicznych. W przypadku ASOS jest to szczególnie ważne z uwagi na konieczność doświadczenia pracy i współpracy z osobami starszymi, co stanowi gwarancję dobrych rezultatów.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o zorganizowanie posiedzenia Rady Polityki Senioralnej w całości poświęconego omówieniu tego problemu. Dokumentem wprowadzającym do dyskusji mógłby być Raport z ankiet ewaluacyjnych, oceniających poszczególne edycje ASOS z wyraźnym omówieniem zgłaszanych tam wniosków. Za celowe uważam powołanie Zespołu monitorującego realizację Rządowego Programu ASOS we wszystkich etapach jego realizacji.

Będąc w pełni świadoma trudności w realizacji tego programu z uwagi na nowatorski charakter, ogromnej pracy włożonej przez wszystkich uczestników tego procesu na wszystkich etapach, dzieląc troskę o prawidłową jego realizację po to, aby założony cel główny został osiągnięty w najwyższym stopniu ku zadowoleniu osób starszych oraz docenieniu i dowartościowaniu organizacji seniorskich, przedstawiam niniejsze STANOWISKO, licząc na zrozumienie i życzliwą współpracę dla dobra wspólnego.

**Stanowisko opracowane przez
Prezesa Fundacji EMERYT
Zofię Niczke**

Adresatami STANOWISKA czynię:

1. Ministra Pracy i Polityki Społecznej
2. Przewodniczącego Rady ds. Polityki Senioralnej
3. Przewodniczącego Komisji Polityki Senioralnej
4. Radę Działalności Pożytku Publicznego
5. Departament Polityki Senioralnej MPiPS